

Nr 51.

Ankom till Riksdagens kansli den 24 maj 1910 kl. 4 e. m.

Memorial, i anledning af dels återremiss af vissa delar af utskottets utlåtande nr 44 i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om aktiebolag och till lag om vissa ändringar i lagen om handelsbolag och enkla bolag den 28 juni 1895 jämte i anledning däraf väckta motioner, dels och kamrarnas skiljaktiga beslut i ämnet.

I utlåtande nr 44, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om aktiebolag och till lag om vissa ändringar i lagen om handelsbolag och enkla bolag den 28 juni 1895 jämte i anledning däraf väcka motioner, hemställde lagutskottet, att Riksdagen, i anledning af Kungl. Maj:ts berörda proposition och de i ärendet väckta motioner, måtte antaga förslag till lagar af den lydelse, utskottets nämnda utlåtande innehåller.

Enligt utskottet tillhandakomna protokollsutdrag hafva båda kamrarna godkänt förslaget till lag om vissa ändringar i lagen om handelsbolag och enkla bolag samt, förutom rubrikerna, följande §§ i förslaget till lag om aktiebolag, nämligen 1, 2, 4—23, 26, 27, 29—

51, 53, 54, 57—60, 62—68, 70, 71, 74, 75, 77—80, 82—85, 88—90, 92—94, 97—130, 133—140, hvaremot, beträffande de öfriga, kamrarna, på sätt här nedan omförmäles, stannat i olika beslut.

Med anledning af hvad sålunda förekommit och för sammanjämkning af den skiljaktighet, som förefinnes mellan kamrarnas beslut, får utskottet afgifva de förslag, som här nedan angifvas.

1:o) *Förslaget till lag om aktiebolag.*

5 §.

Denna § har af Första kammaren godkänts oförändrad, hvaremot Andra kammaren beslutit den ändring i §:n, som föreslagits i en af herr Lindhagen m. fl. afgifven reservation.

Utskottet får hemställa,

att Första kammaren måtte, med frånträdande af sitt förut fattade beslut, biträda Andra kammarens berörda beslut.

24 §.

Första kammaren har antagit det förslag till lydelse af denna §, som innefattas i en af herr Trygger m. fl. afgifven reservation. Andra kammaren har åter godkänt utskottets förslag.

Utskottet har ansett, att kamrarnas berörda beslut böra så sammanjämkas, att Andra kammaren biträder Första kammarens beslut.

Då utskottet ansett, att 25 § i det kungl. förslaget, hvilken i utskottets förut afgifna utlåtande utslutits, bör med nedan angifna lydelse ånyo inflyta i förslaget, samt alltså den i utskottets nämnda utlåtande vidtagna uppdelning af 24 § i det kungl. förslaget ej vidare blir erforderlig, hemställer utskottet,

att kamrarna, med frånträdande af sina berörda beslut, måtte besluta, att denna § skall erhålla följande lydelse:

24 §.

Har hvad bolaget i annat än penningar enligt bestämmelse i stiftelseurkunden öfvertagit blifvit uppskattadt till oskäligt högt värde, eller oskälig förmån enligt stiftelseurkunden blifvit tillerkänd stiftare eller annan, och hafva stiftarne om den egendom eller förmån i de för konstituerande stämman jämlikt 14 § framlagda handlingar lämnat oriktig uppgift, vare de pliktiga att ersätta bolaget skadan, en för alla och alla för en.

Uppgörelse mellan bolaget och stiftare rörande den senare i sådan egenskap åliggande skadeståndsskyldighet är ej för bolaget bindande.

25 §.

Första kammaren har godkänt utskottets förslag i afseende å denna paragraf, d. v. s. ansett, att 25 § i det kungl. förslaget borde utgå.

Andra kammaren har däremot till utskottet återremitterat 25 §. Enligt hvad som framgick af den inom kammaren hållna öfverläggning, synes med återremissen hafva åsyftats vidtagande af sådan ändring i 25 § i det kungl. förslaget, att densamma erhöles tillämpning endast å aftal om förvärf af egendom, afsedd för stadigvarande bruk för bolaget. Med en sådan förändring har utskottet ansett sig böra förorda §:n.

Utskottet hemställer alltså,

att kamrarna — Första kammaren med frånträdande af sitt förut fattade beslut — måtte besluta, att denna § skall erhålla följande lydelse:

25 §.

Har, innan två år förflutit efter bolagets registrering, för godtgörelse, som öfverstiger en femtedel af hela aktiekapitalet, å bolagets vägnar träffats något aftal om förvärf af fast eller lös egendom, som

är afsedd till stadigvarande bruk för bolaget, skall aftalet genom styrelsens försorg ofördröjligen anmälas för registrering.

26 §.

Denna § har i dess af utskottet föreslagna lydelse godkänts af båda kamrarna.

Med hänsyn emellertid till utskottets nedan afgifna förslag beträffande 52 och 94 §§ har utskottet ansett, att föreskriften om anteckning å aktiebref om förbehåll enligt 138 § om tvisters afgörande af skiljemän ej bör, såsom ej heller skett i Kungl. Maj:ts förslag, inflyta i lagförslaget.

Utskottet hemställer alltså,

att kamrarna, med frånträdande af sina förut fattade beslut beträffande denna paragraf, måtte besluta, att §:n skall erhålla följande lydelse:

26 §.

Aktiebref skola undertecknas af styrelsen samt angifva ordningsnummer å den eller de aktier, hvarå brefven lyda, akties belopp och dagen för utfärdandet. Styrelseledamots namnteckning må kunna återgifvas genom tryck eller på annat dylikt sätt; dock skall hvarje aktiebref vara egenhändigt undertecknad af minst en styrelseledamot.

Har förbehåll träffats enligt 49 § om aktiekapitalets nedsättning genom inlösen af aktier eller enligt 52 § om rätt för aktieägare att vid akties öfvergång lösa aktien eller om förbud i vissa fall mot akties förvärfvande, varde ock det förbehåll angifvet i aktiebrefvet.

28 §.

Denna paragraf har af båda kamrarna godkänts i enlighet med utskottets förslag, i Första kammaren dock med den ändring, som förordats i en af herr af Ekenstam afgifven reservation, afseende att aktie-

boken endast skulle vara tillgänglig för aktieägarna samt för tjänsteman, som i fiskaliskt intresse begärde få taga del af densamma.

Utskottet har ansett sig böra hemställa,

att Första kammaren måtte, med frånträdande af sitt berörda beslut, biträda Andra kammarens beslut.

52 §.

Första kammaren har återremmitterat denna paragraf till utskottet, hvaremot Andra kammaren antagit §:n i dess af Kungl. Maj:t föreslagna lydelse.

Enligt hvad som vid öfverläggningen inom Första kammaren förekom, synes med återremissen hafva åsyftats åstadkommande af ändring i förslaget i syfte att förhindra att genom ändring i bolagsordningen, hvarigenom lösningsrätt, som i 1 momentet af denna § afses, införes, aktieägares och tredje mans rätt skulle kunna kränkas. Detta har utskottet ansett lämpligast böra förekommas genom sådana ändringar i 91 och 94 §§, som utskottet nedan förordat.

Utskottet hemställer alltså,

att kamrarna — Andra kammaren med frånträdande af sitt förut fattade beslut beträffande denna paragraf — måtte besluta, att §:n skall erhålla följande af utskottet förut förordade lydelse.

52 §.

Skola aktiebrefven ställas till viss man, må i bolagsordningen kunna förbehållas, att, där aktie öfvergår till annan än aktieägare eller till annan än ägare af visst slag af aktier, förutvarande aktieägare eller ägare af visst slag af aktier skola vara berättigade att lösa aktien. I ty fall skall bolagsordningen angifva den ordning, i hvilken lösningsrätten må tillkomma aktieägarna inbördes, den tid, ej öfverstigande nittio dagar, räknadt från anmälan hos styrelsen om aktiens öfvergång, inom hvilken den, som vill begagna sig af lösningsrätten, skall därom göra anmälan hos styrelsen, äfvensom den tid, ej öfverstigande trettio

dagar, räknadt från det lösens belopp blifvit bestämdt, inom hvilken lösen skall erläggas.

Där aktiebrefven skola ställas till viss man, må i bolagsordningen ock intagas förbehåll, hvarigenom rätten för aktiebolag eller annan samfällighet eller för annan än här i riket bosatt svensk medborgare att genom teckning eller öfverlåtelse förvärfva aktie inskränkes.

Där i fall, som i 1 mom. afses, lösen skall erläggas för aktie, men öfverenskommelse ej kan träffas om lösens belopp, varde, såframt ej annorlunda är stadgadt i bolagsordningen, beloppet, som skall motsvara aktiens verkliga värde, bestämdt af tre skiljemän, utsedde enligt lagen om skiljemän, med rätt för part, som ej åtnöjes med skiljemännens beslut, att draga tvisten under rättens pröfning, såframt han instämmer sin talan inom nittio dagar från det skiljemännens beslut i hufvudskrift eller bestyrkt afskrift delgafs honom.

Innan det visar sig, att lösningsrätten ej begagnas, vare den, till hvilken aktie öfvergått, ej i förhållande till bolaget att anse såsom aktieägare; dock äge han uppbära den vinstutdelning, som må vara med aktierätten förknippad, och utöfva aktien, i händelse af aktiekapitalets ökning, tillkommande företrädesrätt till teckning af ny aktie. De af sådan teckning härflytande rättigheter och skyldigheter öfvergå å den, som begagnar sig af lösningsrätten.

Ej må på annat sätt, än ofvan är sagdt, rättigheten att förfoga öfver aktie inskränkas.

55 §.

Denna § har godkänts, af Första kammaren oförändrad, hvaremot Andra kammaren beslutit att andra momentet skulle erhålla den affattning, som angifvits i en af herr Pettersson från Södertelje afgifven reservation.

Utskottet får hemställa,

att Andra kammaren måtte, med frånträdande af sitt berörda beslut, biträda Första kammarens beslut.

56 §.

Första kammaren har godkänt denna § oförändrad, hvaremot Andra kammaren antagit den lydelse af §:n, som föreslagits i en af herr Widén m. fl. afgifven reservation.

Utskottet hemställer,

att Första kammaren måtte, med frånträdande af sitt berörda beslut, biträda Andra kammarens beslut.

61 §.

Denna § har af Första kammaren godkänts i dess af utskottet föreslagna lydelse, hvaremot Andra kammaren beslutit, att §:n skulle utgå ur lagförslaget.

Utskottet hemställer,

att Andra kammaren måtte, med frånträdande af sitt förut fattade beslut, biträda Första kammarens berörda beslut.

69 §.

Denna § har af Första kammaren godkänts med den ändring, som föreslagits i en af herr Trygger m. fl. afgifven reservation. Andra kammaren åter har godkänt §:n oförändrad.

Utskottet hemställer,

att Första kammaren måtte, med frånträdande af sitt berörda beslut, biträda Andra kammarens beslut.

72 och 73 §§.

Då enligt utskottets förut afgifna förslag 73 § i det kungl. förslaget skulle utgå, hade utskottet för undvikande af ändring i paragrafnumreringen uppdelat 72 § i det kungl. förslaget i två §§.

Utskottets förslag har godkänts af Första kammaren, hvaremot Andra kammaren antagit 72 och 73 §§ i deras af Kungl. Maj:t föreslagna lydelse.

Utskottet har ansett, att den skiljaktighet, som förefinnes mellan kamrarnas beslut, bör så sammanjämkas, att den minoritet, som i sistnämnda § afses, skall representera minst en femtedel af hela aktiekapitalet.

Utskottet hemställer därför,

att kamrarna, med frånträdande af sina förut fattade beslut, måtte besluta, att dessa §§ skola erhålla följande lydelse.

72 §.

Styrelsens förvaltning och bolagets räkenskaper skola granskas af en eller flere revisorer.

Revisorerna väljas å bolagsstämma; dock må i bolagsordningen kunna bestämmas, att en eller flere revisorer skola på annat sätt utses att jämte de å bolagsstämman valda deltaga i granskningen.

Till revisor må ej utses den, som är i bolagets eller styrelseledamots tjänst.

Den tid, för hvilken revisor utses, må ej utgå före nästa ordinarie bolagsstämma och ej omfatta längre tid än två år. Revisor må, ändå att den tid, för hvilken han blifvit utsedd, ej gått till ända, skiljas från uppdraget genom beslut af den, som utsett honom.

Afgår af bolagsstämman vald revisor, innan den tid, för hvilken han blifvit vald, gått till ända, och finnes ej suppleant, åligger det styrelsen att ofördröjligen föranstalta om val af ny revisor.

73 §.

Hos Konungens befallningshafvande i länet må påkallas utseende af en revisor att med öfriga revisorer deltaga i dem åliggande granskning af styrelsens förvaltning och bolagets räkenskaper eller i granskning af vissa räkenskaper. Förslag härom skall väckas å bolagsstämma.

Har förslaget å bolagsstämma antagits eller ock biträdts af aktieägare med ett sammanlagdt aktiebelopp, utgörande minst en femtedel af hela aktiekapitalet, åligger det styrelsen att inom en vecka hos Konungens befallningshafvande göra framställning om utseende af revisor. Underlåter styrelsen det, stånde hvarje aktieägare fritt att göra dylik framställning.

Hvad i 72 § 3 mom. och 4 mom. 2 punkten är stadgadt gälle ock om revisor, som utses af Konungens befallningshafvande; och vare sådan revisor berättigad att af bolaget erhålla skäligt arfvode.

76 §.

Första kammaren har godkänt denna § med uteslutande af 2 och 3 momenten, hvaremot Andra kammaren antagit §:n i dess af Kungl. Maj:t föreslagna lydelse.

Utskottet har ansett, att nämnda olika beslut böra så sammanjämkas, att utskottets förut afgifna förslag till lydelse af denna § af kamrarna biträdes med den jämkning, att yrkande, som i §:ns 2 moment afses, skall framställas af aktieägare med sammanlagdt aktiebelopp af minst en tiondedel af det å stämman företrädde aktiekapitalet.

Utskottet hemställer alltså,

att kamrarna, med frånträdande af sina förut fattade beslut, måtte antaga följande lydelse af denna §:

76 §.

Aktieägares rätt att deltaga i handhafvandet af bolagets angelägenheter utöfvas å bolagsstämma. Där äge, om aktiebrefven äro ställda till viss man, hvarje i aktieboken införd aktieägare, som anmäler sig till deltagande i förhandlingarna, rösträtt i enlighet med hvad i 79 § sägs. Äro aktiebrefven ställda till innehafvaren, tillkomme rösträtt i enlighet med hvad i nyssnämnda paragraf sägs enhvar, som anmäler sig till deltagande i förhandlingarna och därvid företer aktiebref eller eljest styrker sin äganderätt till aktie. I bolagsordningen må kunna

stadgas, att aktieägare för att vinna rätt till deltagande i förhandlingarna skall hos styrelsen anmäla sig viss tid, högst tre dagar, före bolagsstämman. Meddelas dylikt stadgande, skall i bolagsordningen jämväl intagas bestämmelser om kungörande af ort och tid för hållande af sådant styrelsesammanträde, som i 28 § 2 mom. 2 punkten sägs.

Vill någon själf eller genom ombud utöfva rösträtt för aktie, vare han, såframt å bolagsstämman aktieägare med sammanlagdt aktiebelopp af minst en tiondedel af det å stämman företrädde aktiekapitalet framställt yrkande därom, pliktig att aflämna en af honom egenhändigt underskrifven försäkran, att han icke under falskt sken af köp, gåfva eller annat aftal åtkommit aktien, utan verkligen är ägare af densamma, och att han ej heller för att kringgå i lag eller bolagsordningen meddelade bestämmelser om rösträtt förvärfvat aktien med skyldighet att åter afyttra densamma. Hvad nu är stadgadt äge ej tillämpning å den, till hvilken aktien öfvergått genom arf, giftorätt eller testamente, ej heller då den uppgifne ägaren af aktien förut å ordinarie bolagsstämma såsom ägare fört talan för samma aktie, såframt ej visas, att därefter förändring i äganderätten till aktien ägt rum.

Skall försäkran afgifvas af förmyndare eller målsman eller eljest af någon, som är satt att företräda ägaren, varde försäkran därefter lämpad.

81 §.

Denna § har af Första kammaren godkänts enligt utskottets förslag, men af Andra kammaren antagits i dess af Kungl. Maj:t föreslagna lydelse.

Utskottet hemställer,

att Första kammaren måtte, med frånträdande af sitt förut fattade beslut, biträda Andra kammarens berörda beslut.

86 §.

Första kammaren har godkänt denna § i dess af utskottet förordade lydelse, hvaremot Andra kammaren antagit §:ns första

moment i dess af Kungl. Maj:t förslagna lydelse, men i öfrigt utskottets förslag.

Utskottet har ansett, att berörda olika beslut böra så sammanjämkas, att den minoritet, som här afses, bör representera minst en femtedel af hela aktiekapitalet.

Utskottet hemställer alltså,

att kamrarna, med frånträdande af sina förut fattade beslut, måtte antaga följande lydelse af denna §:

86 §.

Ansvarsfrihet må ej anses vara styrelsen beviljad, såframt aktieägare med ett sammanlagdt aktiebelopp, utgörande minst en femtedel af hela aktiekapitalet, röstat däremot.

Aro aktiebrefven ställda till viss man, må dock, där den eller de, som röstat mot ansvarsfrihets beviljande, äro i minoriteten, i ofvannämnda aktiebelopp ej inräknas aktie, som aktieägare bekommit annorledes än genom arf, giftorätt eller testamente, utan så är, att han sedan minst sex månader före den stämma, där förvaltningsberättelsen framlades, varit i aktieboken införd såsom ägare af aktien.

Varder talan å förvaltningen under den tid förvaltningsberättelsen omfattar ej anställd inom sex månader från det berättelsen framlades å bolagsstämma, vare så ansedt, som om ansvarsfrihet blifvit styrelsen beviljad.

Utan hinder däraf, att ansvarsfrihet beviljats, må sådan talan å förvaltningen, som grundas därpå, att styrelseledamot begått brottslig handling, kunna mot honom anställas, där ej ansvarsfriheten uppenbarligen afsett äfven den handling.

87 §.

Denna § har godkänts af Första kammaren oförändrad och af Andra kammaren med följande tillägg:

»Sedan talan blifvit anställd, må den omständigheten, att en eller flere af de aktieägare, som anställt talan, afstå från fullföljd af den-

samma, ej utgöra hinder för öfriga aktieägare att fullfölja talan, ändå att dessas sammanlagda aktiebelopp är mindre än härofvan sagts.»

Utskottet hemställer,

att kamrarna måtte, med frånträdande af sina förut fattade beslut, i öfverensstämmelse i sak med Andra kammarens berörda beslut, antaga följande lydelse af denna §:

87 §.

Har å bolagsstämma, där styrelsens förvaltningsberättelse framlagts, eller å sådan fortsatt stämma, som i 85 § sägs, ansvarsfrihet ej blifvit beviljad, äge aktieägare med aktiebelopp, hvarom stadgas i 86 § 1 och 2 mom., å bolagets vägnar föra talan å förvaltningen. Samma lag vare i fråga om anställande af sådan talan å förvaltningen, som enligt 86 § 4 mom. må anställas utan hinder däraf, att ansvarsfrihet beviljats.

Sedan talan blifvit anställd, må den omständigheten, att en eller flere af de aktieägare, som anställt talan, afstått från fullföljd af densamma, ej utgöra hinder för de öfriga att fullfölja talan, ändå att dessas sammanlagda aktiebelopp är mindre än härofvan sagts.

91 §.

Denna § har af Första kammaren återremitterats till utskottet, men af Andra kammaren godkänts i dess af utskottet föreslagna lydelse.

Återremissen hade det syfte, som angifvits ofvan under 52 §.

För ändamål, som där angifvits, har utskottet ansett, att för giltigheten af beslut om sådan ändring af bolagsordningen, att däri intages förbehåll om lösningsrätt till aktie bör gälla detsamma som angående beslut enligt 2 momentet i nämnda §.

Utskottet hemställer därför,

att kamrarna, med frånträdande af sina förut fattade beslut beträffande denna §, måtte besluta, att densamma skall erhålla följande lydelse:

91 §.

Beslut, som innefattar sådan ändring af bolagsordningen, att rättsförhållandet mellan redan utgifna aktier rubbas, eller att förbehåll, som i 52 § sägs, i bolagsordningen intages, vare ej giltigt, med mindre samtliga aktieägare förenat sig därom.

Beslut afseende ändring af bolagsordningen i fråga om grunderna för utövande af rösträtt och för fattande af beslut å bolagsstämma eller om användande af bolagets vinst eller af bolagets behållna tillgångar vid dess upplösning, så ock beslut om sådan ändring af bolagsordningen, att däri intages förbehåll, som i 138 § sägs, eller att tiden för bolagets bestånd förlänges, vare ej giltigt, med mindre samtliga aktieägare förenat sig därom eller beslutet fattats å två på hvarandra följande bolagsstämmor, däraf minst en ordinarie, samt å den stämma, som sist hålles, biträdts af samtliga röstande och dessa tillika företrädt minst tre fjärdedelar af hela aktiekapitalet.

Beslut afseende ändring af bolagsordningen i fråga om föremålet för bolagets verksamhet vare ej giltigt, med mindre samtliga aktieägare förenat sig därom eller beslutet fattats å två på hvarandra följande bolagsstämmor, däraf minst en ordinarie, samt å den stämma, som sist hålles, biträdts af minst tre fjärdedelar af de röstande och dessa tillika företrädt minst tre fjärdedelar af hela aktiekapitalet. I fråga om giltighet af beslut om sådan ändring af bolagsordningen, att aktiekapitalet må ökas, vare, där aktier med olika rätt finnas, lag, som nu är sagdt, dock erfordras, att de röstande, som biträdt beslutet, företrädt jämväl minst tre fjärdedelar af hvarje särskildt slag af aktier.

Beslut om annan ändring af bolagsordningen vare ej giltigt, med mindre samtliga aktieägare förenat sig därom eller beslutet fattats å två på hvarandra följande bolagsstämmor, däraf minst en ordinarie, och å den stämma, som sist hålles, biträdts af minst två tredjedelar af de röstande.

Är för giltighet af beslut, hvarom nu är sagdt, något ytterligare villkor bestämdt i bolagsordningen, lände ock det till efterrättelse.

Har i bolagsordningen intagits bestämmelse, enligt hvilken annan bestämmelse ej må ändras, utan att Konungen därtill lämnat medgifvande, må ej heller den förra bestämmelsen utan Konungens medgifvande ändras.

94 §.

Denna § har af båda kamrarna godkänts.

För framtvingande till säkerhet för blifvande aktieägare af anteckning å aktiebref om sådan ändring i bolagsordningen, att däri intages förbehåll om lösningsrätt till aktie enligt 52 § 1 momentet har utskottet ansett sådan ändring böra ske i förevarande §, att dylikt förbehåll i det hänseende, hvarom i §:n är fråga, likställes med förbehåll enligt 2 momentet i 52 §.

Utskottet hemställer därför,

att kamrarna, med frånträdande af sina förut beträffande denna § fattade beslut, måtte besluta, att §:n skall erhålla följande lydelse:

94 §.

Beslut om ändring af bolagsordningen skall af styrelsen ofördröjligen anmälas för registrering och må ej gå i verkställighet, innan registrering skett. Vid anmälan fogas, i två exemplar, af notarius publicus eller med styrelseledamöternas egenhändiga, bevitnade namnunderskrifter styrkt afskrift af protokoll, som förts i ärendet, äfvensom, där fråga är om beslut afseende sådan ändring af bolagsordningen, att däri intages förbehåll, som i 52 § sägs, bevis att förbehållet blifvit antecknadt å hvarje bref å aktie, som detsamma afser.

95 §.

Denna § har af Första kammaren antagits i dess af Kungl. Maj:t föreslagna lydelse, men af Andra kammaren i dess lydelse enligt utskottets förslag.

Utskottet får hemställa,

att Första kammaren måtte, med frånträdande af sitt förut beträffande denna paragraf fattade beslut, biträda Andra kammarens berörda beslut.

96 §.

Första kammaren har, med bifall till en af herr Trygger m. fl. beträffande denna § afgifven reservation, beslutit, att §:n skulle utgå ur förslaget. Andra kammaren åter har godkänt §:n oförändrad.

Utskottet har ansett, att nämnda olika beslut böra så sammanjämkas, att ansökning, som här afses, bör få göras af aktieägare med ett sammanlagdt aktiebelopp af minst en femtedel af hela aktiekapitalet.

Utskottet hemställer därför,

att kamrarna, med frånträdande af sina berörda beslut, måtte antaga följande lydelse af denna §:

96 §.

Har bolagsstämman bestämt arfvode åt styrelseledamot, revisor eller tjänsteman i bolaget eller eljest åt någon för fullgörande af honom meddeladt uppdrag, äge aktieägare med ett sammanlagdt aktiebelopp af minst en femtedel af hela aktiekapitalet, där arfvodet förmenas vara för högt bestämdt, att inom två månader från beslutets dag eller, där bolaget då ej var registrerad, från dagen för registreringen hos rätten eller domaren göra ansökning om pröfning af arfvodets storlek; och äge rätten, där arfvodet uppenbarligen finnes vara bestämdt till oskäligt belopp, att efter vederbörandes hörande göra jämkning däri.

151 §.

Första kammaren har, med bifall till en af herr af Ekenstam m. fl. vid denna § afgifven reservation, beslutit, att §:n skulle utgå ur förslaget. Andra kammaren åter har godkänt §:n oförändrad.

Utskottet hemställer,

att Första kammaren måtte, med frånträdande af sitt berörda beslut, biträda Andra kammarens beslut.

132 §.

Denna § har af Första kammaren återremitterats till utskottet, men af Andra kammaren antagits i dess af utskottet föreslagna lydelse.

Med återremissen synes hafva åsyftats dels en af utskottets förut afgifna förslag och Första kammarens beslut beträffande 73 § påkallad lindring i den under 8) i denna § stadgade tystnadsplikt för revisor i fråga om hvad vid granskningen af styrelsens förvaltning eller bolagets räkenskaper kommer till hans kännedom, dels ock en af kammarens beslut beträffande 76 § föranledd ändring med afseende å 9) af denna §.

Äfven med det af utskottet afgifna förslag beträffande sistnämnda § har utskottet icke ansett tillräckliga skäl föreligga för uppehållande genom straffskydd af en så sträng sådan plikt som den här stadgade. Utskottet har därför vidtagit en ändring i 8) af denna §.

Utskottet hemställer alltså,

att kamrarna, med frånträdande af sina förut beträffande denna § fattade beslut, måtte besluta, att §:n skall erhålla följande lydelse:

132 §.

Med böter från och med femtio till och med två tusen kronor eller fängelse straffes

1) stiftare, som mot bättre vetande i stiftelseurkunden, i teckningslista eller i skriftlig handling, som åberopas i listan eller bifogas densamma eller eljest framlägges å konstituerande stämman, meddelar oriktig uppgift;

2) styrelseledamot eller annan, som vid anmälan till registrering mot bättre vetande meddelar oriktig uppgift;

3) styrelseledamot, med hvars begifvande utfärdas aktiebref, hvilket utan Konungens lof är ställt till innehafvaren, eller i hvilket aktie

angifves lyda å mindre belopp än i denna lag är medgifvet, eller i hvilket mot föreskriften i 26 § 2 mom. förbehåll, som där sägs, ej angifvits;

4) styrelseledamot eller likvidator, där han mot bättre vetande i skriftlig handling, som framlägges å bolagsstämma eller annorledes hålles tillgänglig för aktieägarna, rörande bolagets angelägenheter meddelar oriktig uppgift eller mot bättre vetande vare sig låter i aktieboken göra anteckning i strid med bestämmelserna i 28 § 1 och 3 mom. eller underlåter ombesörja, att förändring i äganderätt till aktie varder jämlikt 28 § 1, 2 och 3 mom. antecknad i aktieboken;

5) styrelseledamot eller likvidator, som uppsåtligen i strid med bestämmelsen i 54 § 1 punkten låter verkställa utbetalning till aktieägare;

6) styrelseledamot, som vid upprättande af balansräkning mot bättre vetande förfar i strid med bestämmelserna i 56 §;

7) revisor eller enligt 107 § förordnad god man, där han i berättelse eller utlåtande eller annan handling, som framlägges å stämma eller annorledes hålles tillgänglig för aktieägarna, mot bättre vetande lämnar oriktig uppgift rörande bolagets angelägenheter eller uppsåtligen underlåter att göra anmärkning mot dylik uppgift i handling, som af honom granskats;

8) revisor, som, därest han insett eller bort inse, att skada däraf kunnat följa, yppar något af hvad vid granskningen af styrelsens förvaltning eller bolagets räkenskaper kommer till hans kännedom, utan att det med nödvändighet erfordras för fullgörande af hans uppdrag;

9) en hvar, som falskeligen afgifver sådan försäkran, som omnämnes i 76 § 2 mom.

Ej må straff, som ofvan är stadgadt, tillämpas, där förseelsen enligt allmänna strafflagen bör beläggas med strängare straff.

155 §.

Denna § har af båda kamrarna godkänts i dess af utskottet föreslagna lydelse.

Af utskottets ofvan afgifna förslag beträffande 25 § följer emellertid att, på sätt i det kungl. förslaget skett, straff bör enligt denna § stadgas för styrelseledamot, som underlåter iakttaga föreskrift, som där meddelats.

Utskottet hemställer alltså,

att kamrarna, med frånträdande af sina förut fattade beslut beträffande denna §, måtte besluta, att §:n skall erhålla följande lydelse:

133 §.

Bryter någon mot hvad i 27 eller 51 § finnes stadgadt, eller underlåter styrelseledamot i annat fall, än i 132 § under 4) afses, att iakttaga föreskrift, som är meddelad i 28 § 1, 2 och 3 mom., eller underlåter styrelseledamot att iakttaga föreskrift, som i 25 §, 26 § 1 mom., 28 § sista momentet, 34 §, 38 §, 40 §, 42 § 4 mom., 45 § 1 mom., 47 § sista momentet, 49 § 3 mom. 2 punkten, 50 § 2 mom. sista punkten, 65 §, 69 §, 74 § 1 mom., 78 § 1 eller 4 mom., 85 § 4 mom. eller 94 § är meddelad,

eller försummar styrelseledamot vare sig att på sätt i 81 § 1 mom. stadgas hålla den där omförmälda förteckningen tillgänglig och öfversända den till aktieägare eller att, då aktieägare enligt 4 mom. i nämnda paragraf påyrkat hänskjutande af visst ärende till pröfning å bolagsstämma, låta upptaga ärendet å förteckningen,

eller bryter någon, som enligt 118 § under aktiebolags konkurs företrädt bolaget såsom konkursgäldenär, mot hvad i 119 § 2 mom. 2 punkten är stadgadt,

straffes med böter från och med fem till och med fem hundra kronor. Samma lag vare

om revisor, hvilken underlåter iakttaga föreskrift, som meddelats i 74 § 3 mom. eller 106 § 2 mom. 1 punkten,

om likvidator, som ej fullgör hvad honom enligt 105 §, 106 § 2 mom., 107 § 2 mom., 109 § 1 eller 2 mom., 115 § 2 mom. eller 117 § åligger,

samt om god man, där han försummar fullgöra hvad i 109 § 3 mom. eller 115 § 2 mom. finnes stadgadt.

Förseelse mot 69 §, 74 § 1 eller 3 mom., 78 § 1 eller 4 mom., 81 § 1 mom., 106 § 2 mom., 107 § 2 mom., 109 § eller 115 § 2 mom., så ock styrelseledamots försummelse att å den i 81 § omförmälda förteckning upptaga ärende, hvars hänskjutande till bolagsstämma af aktieägare påyrkats enligt 4 mom. i samma paragraf, må åtalas allenast af målsägande; och skall härvid såsom målsägande anses såväl bolaget som hvarje aktieägare.

141 §.

Denna § har af båda kamrarna godkänts med den ändring, att hvad under 10) föreslagits uteslutits.

Med den återgång beträffande 76 § till utskottets förut ifråga om samma § afgifna förslag, hvarom utskottet ofvan hemställt, skulle närmast öfverensstämma, att utskottet äfven beträffande omnämnda stadgande i denna § förordade en återgång till utskottets förslag. Emellertid har utskottet ansett, att kamrarnas beslut härutinnan böra stå fast.

Då, enligt hvad utskottet hemställt, 25 § i Kungl. Maj:ts förslag skall ingå i förslaget, följer däraf, att denna § bör, på sätt som skett i det kungl. förslaget, omnämnas under undantagen i denna §.

Utskottet hemställer alltså,

att kamrarna, med frånträdande af sina förut fattade beslut beträffande denna §, måtte besluta, att §:n skall erhålla följande lydelse:

141 §.

Denna lag skall träda i kraft den 1 januari 1912.

Rättigheter och skyldigheter, som uppkommit dessförinnan, skola bedömas efter äldre lag.

Aktiebolag, som bildats, innan denna lag trädit i kraft, må registreras enligt bestämmelserna i äldre lag, men i öfrigt skall med afseende å sådant bolag denna lag lända till efterrättelse med nedan angifna undantag:

- 1) 25 § äger ej tillämpning.
- 2) I stället för bestämmelserna i 26 § 2 mom., 27 §, 32 §, 33 §, 79 § 1 mom. under 4) och 125 § i den mån de afvika från motsvarande bestämmelser i äldre lag skola dessa senare bestämmelser äga tillämpning.
- 3) Med afseende å bolag, hvars ordning innehåller bestämmelser afvikande från hvad i 29, 30 eller 48 § stadgas, lände dessa bestämmelser i bolagsordningen till efterrättelse.

4) Har beslut om aktiekapitalets ökning registrerats, innan denna lag trädte i kraft, må ökningen verkställas och registreras enligt äldre lags bestämmelser.

5) Äger bolag på grund af bestämmelse i bolagsordningen rätt att inlösa egna aktier, lände den bestämmelse till efterrättelse utan hinder af hvad i 51 § stadgas.

6) Å bolag, i hvars ordning finnes särskildt stadgadt angående sådant förbehåll, som omförmäles i 52 §, eller om annan inskränkning i rätten att föfoga öfver aktie, skola bestämmelserna i sagda lagrum ej äga tillämpning, utan gälle därutinnan hvad bolagsordningen innehåller.

7) Har bolag, då denna lag träder i kraft, i senaste pröfvade balansräkning upptagit tillgång till högre belopp än som motsvarar kostnaderna för dess anskaffning eller tillverkning, utgör bestämmelsen i 56 § under 1) ej hinder mot att fortfarande upptaga den tillgång till samma belopp som förut.

8) Har bolag, då denna lag träder i kraft, i senaste pröfvade balansräkning såsom tillgång upptagit egna aktier, utgör bestämmelsen i 56 § under 7) ej hinder mot att dessa aktier fortfarande under högst tre år upptagas såsom tillgång, dock under förutsättning, att de upptagas skilda från öfriga tillgångar.

9) Bestämmelsen i 57 § 4 mom. utgör ej hinder mot att här i riket bosatt norsk undersåte, hvilken, då lagen den 27 april 1906 angående ändrad lydelse af 40 § i lagen om aktiebolag den 28 juni 1895 trädde i kraft, var ledamot af aktiebolags styrelse, i sådan egenskap kvarstår under den tid, för hvilken han blifvit vald.

10) Hvad i 58 § stadgas därom, att inskränkning i styrelsens eller styrelseledamots befogenhet att företräda bolaget skall vara utan verkan mot tredje man, med mindre han ägt eller bort äga kännedom om inskränningen, och ej få registreras, afser ej bestämmelse i bolagsordning, att vissa utfästelser för att vara gällande skola vara under-tecknade jämväl af en af Kungl. Maj:t utsedd ledamot af styrelsen.

11) Där bolag blifvit i enlighet med bestämmelse i äldre lag upplöst, skola i afseende å likvidationen bestämmelserna i samma lag lända till efterrättelse.

Skall enligt hvad ofvan stadgats i fråga om bolag, som bildats, innan denna lag trädte i kraft, äldre lags bestämmelse gälla och är i samma lag öfverträdelse af den bestämmelse belagd med straff, skall beträffande sådant bolag jämväl dylik straffbestämmelse lända till efterrättelse.

I fråga om styrelseledamot eller suppleant, som enligt äldre lag berättigats teckna aktiebolags firma, skola bestämmelserna i 58 och 59 §§ lända till efterrättelse; och skall förty inskränkning i befogenheten för den, som äger teckna bolagets firma, att företräda bolaget, ändå att inskränkningen enligt äldre lag registrerats och kungjorts, icke därigenom anses hafva kommit till tredje mans kännedom.

2:o) *Förslaget till lag om vissa ändringar i lagen om handelsbolag och enkla bolag den 28 juni 1895.*

Då ändringarna i detta förslag hufvudsakligen föranledts af förslaget till lag om aktiebolag, hemställer utskottet,

att förslaget till lag om vissa ändringar i lagen om handelsbolag och enkla bolag af kamrarna antages endast under förutsättning, att förslaget till lag om aktiebolag blir genom samstämmande beslut af båda kamrarna antaget.

Stockholm den 24 maj 1910.

På lagutskottets vägnar:

ERNST TRYGGER.

Reservationer:

Mot utskottets förestående förslag till sammanjämkning hafva reservationer afgifvits af herrar *Trygger, Ridderbjelke, Gustaf Andersson, af Ekenstam, Håkanson, Bergendahl, Skytte* och *von Baumgarten*.
